

Københavns Universitet

Det landbrugs- og fiskeriindustrielle kompleks 2009-2012

Jacobsen, Lars Bo

Publication date:
2014

Document Version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):
Jacobsen, L. B., (2014). Det landbrugs- og fiskeriindustrielle kompleks 2009-2012, Nr. 030-0001/13-5480, 6 s., IFRO Udredning, Nr. 2014/16

IFRO Udredning

Det landbrugs- og fiskeriindustrielle
kompleks 2009-2012

Lars-Bo Jacobsen

IFRO Udredning 2014 / 16

Det landbrugs- og fiskeriindustrielle kompleks 2009-2012

Forfatter: Lars-Bo Jacobsen

Udarbejdet i henhold til aftalen mellem Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om myndighedsberedskab.

Se flere myndighedsaftalte udredninger på www.ifro.ku.dk/publikationer/ifro_serier/udredninger/

Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi
Københavns Universitet
Rolighedsvej 25
1958 Frederiksberg
www.ifro.ku.dk

Det landbrugs- og fiskeriindustrielle kompleks 2009-2012

IFRO 2014

Landbrugsbarometer

Journalnr. 030-0001/13-5480

Lars-Bo Jacobsen

Indledning

Landbruget og fiskeriet bidrager i sig selv til indkomstkabelsen i samfundet. Erhvervene har imidlertid også en afledt aktivitetsskabende effekt, idet produktionen skaber grundlag for de erhverv, som forsyner primærerhvervene med input i form af halvfabrikata, og på tilsvarende vis genererer erhvervene også aktivitet i de erhverv, som aftager jordbrugs- og fiskeriprodukterne. Disse bagudrettede og fremadrettede effekter er belyst i dette notat som input til udarbejdelse af et landbrugsbarometer bestilt af Fødevarerministeriet.

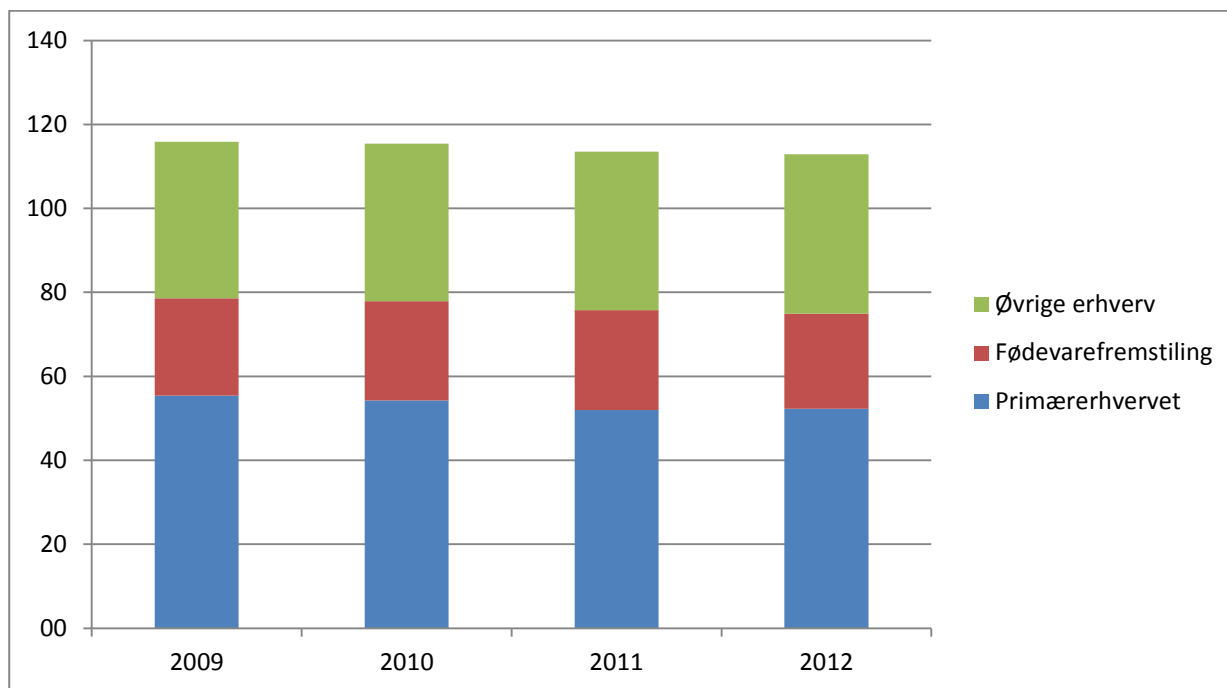
Det Landbrugs- og fiskeriindustrielle kompleks 2009-2012

Afgrænsningen af det jordbrugsindustrielle kompleks spiller en central rolle for de nedenstående resultater. I nærværende sammenhæng er der anlagt en marginal betragtning, dvs. forarbejdningssektorerne er afgrænset til de erhverv, hvor der er en snæver sammenhæng mellem primærjordbrugets leverance og erhvervets produktion – slagterier, mejerier og sukkerfabrikker. Jordbruget er imidlertid også leverandør til andre erhverv. Erhvervene leverer også til andre sektorer, men disse erhverv vil næppe blive berørt af en marginal ændring i leverancerne fra jordbruget, idet fx bryggerierne og oliemøllerne alternativt kan importere hhv. maltbyg og raps.

Tallene er udarbejdet ved hjælp af en landbrugsspecifik input-output-tabel udarbejdet på baggrund af Danmarks Statistiks officielle input-output-tabel. Der er anvendt den seneste, tilgængelige tabel for 2009, og resultater for de øvrige år er fremskrevet ved hjælp af mængde og prisindeks samt historiske, gennemsnitlige udviklinger i arbejdsproduktiviteten. Beskæftigelsen for primærlandbruget er udarbejdet på baggrund af Regnskabsstatistik for jordbrug samt Økonomien i landbrugets produktionsgrene begge fra Danmarks Statistik. At der anvendes arbejdsproduktiviteten baseret på historiske data, overvurderer sandsynligvis beskæftigelsen i slagterierne, da disse ikke indeholder de seneste års strukturudvikling.

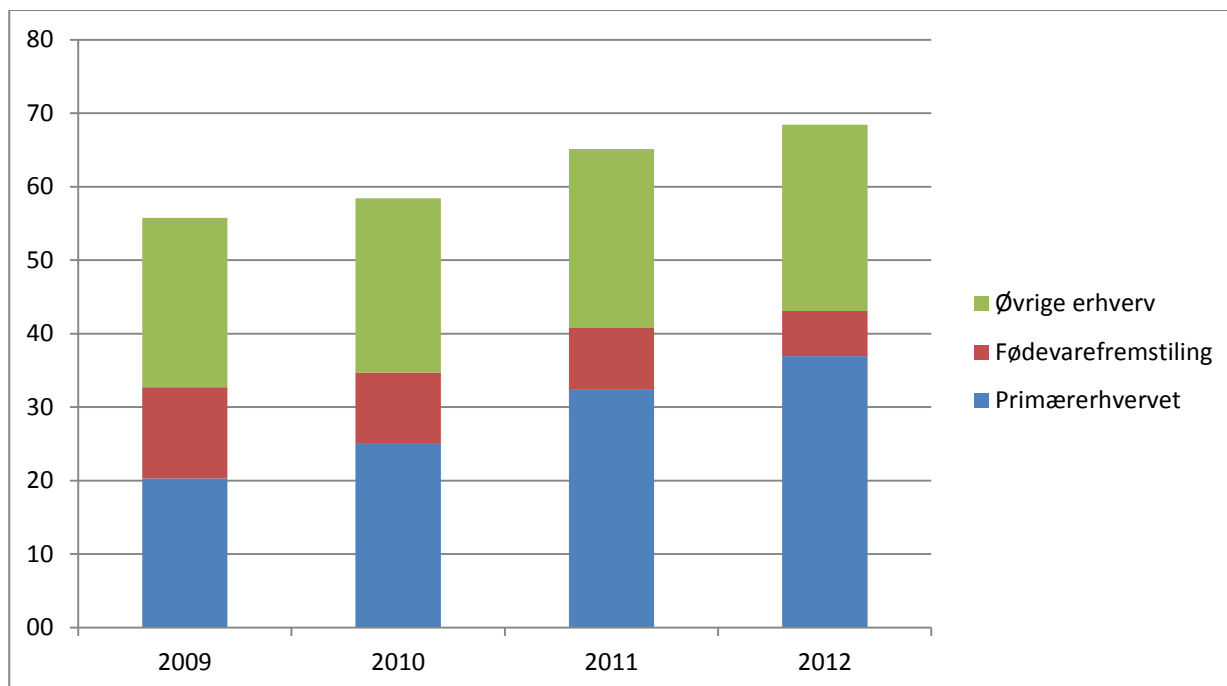
I figur 1 og 2 ses fuldtidsbeskæftigelsen og bruttofaktorindkomsten i det landbrugs- og fiskeriindustrielle kompleks under et i perioden 2009-2012. Beskæftigelsen falder gennem perioden, hvilket hovedsageligt skyldes en faldende beskæftigelse i primærerhvervet samt et mindre fald i forarbejdningssektorerens beskæftigelse. Beskæftigelsen for øvrige erhverv er nogenlunde uændret i perioden. Af figur 2 fremgår, at bruttofaktorindkomsten er vokset betragteligt gennem perioden, hovedsageligt som følge af stigende afsætningspriser i primærerhvervene. Detaljerede tal kan findes i det efterfølgende afsnit.

Figur 1. Fuldtidsbeskæftigelsen i det landbrugs- og fiskeriindustrielle kompleks, 1.000 personer.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Regnskabsstatistik for jordbrug, Økonomien i landbrugets produktionsgrene, Input-output-tabel for 2009, alle fra Danmarks Statistik

Figur 2. Bruttofaktorindkomsten i det landbrugs- og fiskeriindustrielle kompleks, mia. kr.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Regnskabsstatistik for jordbrug, Økonomien i landbrugets produktionsgrene, Input-output-tabel for 2009, alle fra Danmarks Statistik

Detaljerede tabeller

Tabel 1. Fuldtidsbeskæftigelsen i det landbrugs- og fiskeriindustrielle kompleks 2009, 1.000 personer.

	Salgsafg	Grovfoder	Kvæg	Svin	Fjerkræ	Pelsdyr	Gartneri	Landbrug i alt	Akvakultur	Fiskeri	Fiskeri i alt	Landbrug og fiskeri
Primærerhvervet	16.166	5.330	9.571	9.077	0.470	3.669	8.088	52.371	0.597	2.445	3.042	55.413
Slagterier	0.000	0.000	2.337	10.519	1.788	0.000	0.000	14.644	0.000	0.000	0.000	14.644
Fiskeindustri	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.248	0.607	0.855	0.855
Fødevarefremstilling i øvrigt	0.613	0.002	6.928	0.070	0.009	0.002	0.001	7.625	0.004	0.010	0.014	7.639
Industri	1.778	0.612	2.184	1.292	0.145	0.157	0.210	6.378	0.078	0.269	0.347	6.725
Energi / vand	0.295	0.083	0.337	0.305	0.034	0.016	0.063	1.132	0.028	0.020	0.048	1.180
Kemi/Kunstgødning	0.096	0.016	0.014	0.007	0.001	0.000	0.004	0.137	0.000	0.001	0.001	0.138
Handel/transport og tjenester	7.183	2.208	8.090	7.848	0.881	0.780	1.055	28.045	0.329	0.888	1.217	29.262
I alt	26.131	8.251	29.461	29.117	3.327	4.625	9.421	110.332	1.284	4.239	5.524	115.856

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Regnskabsstatistik for jordbrug, økonomien i landbrugets produktionsgrene, Input-output-tabel for 2009, alle fra Danmarks Statistik

Tabel 2. Fuldtidsbeskæftigelsen i det landbrugs- og fiskeriindustrielle kompleks 2010, 1.000 personer.

	Salgsafg	Grovfoder	Kvæg	Svin	Fjerkræ	Pelsdyr	Gartneri	Landbrug i alt	Akvakultur	Fiskeri	Fiskeri i alt	Landbrug og fiskeri
Primærerhvervet	14.992	5.536	9.966	10.595	0.482	3.867	5.993	51.432	0.532	2.279	2.811	54.243
Slagterier	0.000	0.000	2.402	10.990	1.898	0.000	0.000	15.290	0.000	0.000	0.000	15.290
Fiskeindustri	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.245	0.598	0.842	0.842
Fødevarefremstilling i øvrigt	0.541	0.002	6.889	0.071	0.009	0.002	0.001	7.515	0.004	0.010	0.013	7.528
Industri	1.674	0.617	2.195	1.328	0.152	0.166	0.202	6.335	0.070	0.262	0.332	6.667
Energi / vand	0.286	0.086	0.353	0.327	0.038	0.017	0.063	1.169	0.026	0.020	0.046	1.215
Kemi/Kunstgødning	0.085	0.015	0.013	0.006	0.001	0.000	0.004	0.125	0.000	0.001	0.001	0.126
Handel/transport og tjenester	6.787	2.214	8.287	8.233	0.946	0.840	1.031	28.338	0.306	0.876	1.182	29.520
I alt	24.366	8.470	30.105	31.550	3.526	4.893	7.294	110.204	1.183	4.045	5.228	115.432

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Regnskabsstatistik for jordbrug, økonomien i landbrugets produktionsgrene, Input-output-tabel for 2009, alle fra Danmarks Statistik

Tabel 3. Fuldtidsbeskæftigelsen i det landbrugs- og fiskeriindustrielle kompleks 2011, 1.000 personer.

	Salgsafg	Grovfoder	Kvæg	Svin	Fjerkræ	Pelsdyr	Gartneri	Landbrug i alt	Akvakultur	Fiskeri	Fiskeri i alt	Landbrug og fiskeri
Primærerhvervet	14.383	5.236	10.262	9.535	0.529	3.963	5.333	49.240	0.555	2.167	2.722	51.962
Slagterier	0.000	0.000	2.416	11.245	1.878	0.000	0.000	15.539	0.000	0.000	0.000	15.539
Fiskeindustri	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.246	0.600	0.846	0.846
Fødevarerfremstilling i øvrigt	0.672	0.002	6.674	0.071	0.009	0.002	0.001	7.430	0.004	0.009	0.013	7.443
Industri	1.644	0.622	2.156	1.336	0.150	0.172	0.195	6.275	0.070	0.262	0.332	6.607
Energi / vand	0.299	0.090	0.361	0.342	0.039	0.018	0.063	1.211	0.028	0.021	0.049	1.260
Kemi/Kunstgødning	0.079	0.014	0.013	0.006	0.001	0.000	0.004	0.117	0.000	0.001	0.001	0.118
Handel/transport og tjenester	6.686	2.223	8.306	8.446	0.955	0.892	1.009	28.516	0.316	0.884	1.200	29.716
I alt	23.762	8.187	30.187	30.981	3.559	5.048	6.604	108.328	1.219	3.944	5.163	113.491

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Regnskabsstatistik for jordbrug, Økonomien i landbrugets produktionsgrene, Input-output-tabel for 2009, alle fra Danmarks Statistik

Tabel 4. Fuldtidsbeskæftigelsen i det landbrugs- og fiskeriindustrielle kompleks 2012, 1.000 personer.

	Salgsafg	Grovfoder	Kvæg	Svin	Fjerkræ	Pelsdyr	Gartneri	Landbrug i alt	Akvakultur	Fiskeri	Fiskeri i alt	Landbrug og fiskeri
Primærerhvervet	14.573	5.282	10.495	9.747	0.476	4.138	4.834	49.544	0.556	2.153	2.709	52.253
Slagterier	0.000	0.000	2.263	10.411	1.767	0.000	0.000	14.442	0.000	0.000	0.000	14.442
Fiskeindustri	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.258	0.630	0.888	0.888
Fødevarerfremstilling i øvrigt	0.620	0.002	6.659	0.066	0.008	0.002	0.001	7.357	0.004	0.010	0.014	7.371
Industri	1.699	0.645	2.162	1.255	0.143	0.185	0.193	6.282	0.070	0.274	0.344	6.626
Energi / vand	0.315	0.095	0.376	0.335	0.039	0.021	0.064	1.245	0.029	0.022	0.051	1.296
Kemi/Kunstgødning	0.076	0.014	0.012	0.006	0.001	0.000	0.003	0.112	0.000	0.001	0.001	0.113
Handel/transport og tjenester	6.903	2.293	8.444	8.085	0.930	0.979	1.018	28.653	0.324	0.934	1.258	29.911
I alt	24.186	8.331	30.412	29.903	3.364	5.325	6.114	107.635	1.241	4.024	5.266	112.901

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Regnskabsstatistik for jordbrug, Økonomien i landbrugets produktionsgrene Input-output-tabel for 2009, alle fra Danmarks Statistik

Tabel 5. Bruttofaktorindkomsten i det landbrugs- og fiskeriindustrielle kompleks 2009, mio. kr.

	Salgsafg	Grovfoder	Kvæg	Svin	Fjerkræ	Pelsdyr	Gartneri	Landbrug i alt	Akvakultur	Fiskeri	Fiskeri i alt	Landbrug og fiskeri
Primærerhvervet	6613	2523	553	2568	804	2687	2671	18420	291	1071	1362	20292
Slagterier	0	0	32	6194	1068	0	0	7294	0	0	0	7294
Fiskeindustri	0	0	0	0	0	0	0	0	167	407	574	574
Fødevarefremstilling i øvrigt	374	1	4147	32	4	1	1	4561	2	5	7	4567
Industri	1041	326	1399	883	98	85	142	3975	47	240	287	4261
Energi / vand	373	104	429	398	45	20	80	1449	37	26	64	1513
Kemi/Kunstgødning	76	12	11	5	1	0	3	109	0	1	1	110
Handel/transport og tjenester	4589	1421	4509	4391	481	431	560	16382	205	576	780	17162
I alt	13250	4459	11097	14544	2523	3298	3530	52700	748	2326	3074	55774

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Regnskabsstatistik for jordbrug, økonomien i landbrugets produktionsgrene Input-output-tabel for 2009, alle fra Danmarks Statistik

Tabel 6. Bruttofaktorindkomsten i det landbrugs- og fiskeriindustrielle kompleks 2010, mio. kr.

	Salgsafg	Grovfoder	Kvæg	Svin	Fjerkræ	Pelsdyr	Gartneri	Landbrug i alt	Akvakultur	Fiskeri	Fiskeri i alt	Landbrug og fiskeri
Primærerhvervet	8290	2472	2572	3233	1234	4032	2908	24741	329	1163	1492	25010
Slagterier	0	0	-326	5588	798	0	0	6060	0	0	0	6060
Fiskeindustri	0	0	0	0	0	0	0	0	178	435	613	613
Fødevarefremstilling i øvrigt	304	1	2684	32	4	1	1	3026	2	4	6	3032
Industri	1041	345	1523	989	113	94	148	4253	45	253	298	4551
Energi / vand	318	95	395	374	44	20	70	1316	30	24	54	1371
Kemi/Kunstgødning	74	13	12	6	1	0	3	108	0	1	1	109
Handel/transport og tjenester	4513	1486	4684	4667	522	469	554	16895	194	587	782	17677
I alt	14130	4291	11417	14729	2654	4417	3541	55178	779	2467	3246	58424

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Regnskabsstatistik for jordbrug, økonomien i landbrugets produktionsgrene, Input-output-tabel for 2009, alle fra Danmarks Statistik

Tabel 7. Bruttofaktorindkomsten i det landbrugs- og fiskeriindustrielle kompleks 2011, mio. kr.

	Salgsafg	Grovfoder	Kvæg	Svin	Fjerkræ	Pelsdyr	Gartneri	Landbrug i alt	Akvakultur	Fiskeri	Fiskeri i alt	Landbrug og fiskeri
Primærerhvervet	10551	1721	2897	2980	1231	4896	2389	26665	461	1973	2434	32431
Slagterier	0	0	-697	4215	571	0	0	4089	0	0	0	4089
Fiskeindustri	0	0	0	0	0	0	0	0	159	388	546	546
Fødevarefremstilling i øvrigt	242	1	3415	35	4	1	1	3698	2	5	7	3705
Industri	1115	371	1663	1094	125	104	155	4626	50	257	307	4934
Energi / vand	307	92	318	342	38	20	65	1182	30	21	50	1232
Kemi/Kunstgødning	75	14	12	6	1	0	3	111	0	1	1	112
Handel/transport og tjenester	4536	1530	4748	4850	534	506	549	17253	206	610	816	18069
I alt	18144	3945	12717	13893	2657	6138	3461	60956	909	3254	4163	65118

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Regnskabsstatistik for jordbrug, Økonomien i landbrugets produktionsgrene Input-output-tabel for 2009, alle fra Danmarks Statistik

Tabel 8. Bruttofaktorindkomsten i det landbrugs- og fiskeriindustrielle kompleks 2012, mio. kr.

	Salgsafg	Grovfoder	Kvæg	Svin	Fjerkræ	Pelsdyr	Gartneri	Landbrug i alt	Akvakultur	Fiskeri	Fiskeri i alt	Landbrug og fiskeri
Primærerhvervet	12268	1713	3103	4864	1446	7325	2403	33122	406	1500	1905	36935
Slagterier	0	0	-884	1901	448	0	0	1464	0	0	0	1464
Fiskeindustri	0	0	0	0	0	0	0	0	224	546	770	770
Fødevarefremstilling i øvrigt	200	1	3669	34	4	1	1	3910	2	5	7	3917
Industri	1176	392	1728	1065	124	114	159	4758	52	284	336	5094
Energi / vand	299	92	279	302	34	21	62	1088	29	20	48	1137
Kemi/Kunstgødning	77	14	12	6	1	0	3	114	0	1	1	115
Handel/transport og tjenester	5002	1690	4993	4769	535	563	563	18115	218	673	891	19006
I alt	19729	4000	13079	13220	2674	8446	3330	64479	930	3028	3959	68438

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Regnskabsstatistik for jordbrug, Økonomien i landbrugets produktionsgrene Input-output-tabel for 2009, alle fra Danmarks Statistik